

پاسخ نامه

نظام قدیم انسانی

(۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۹۹)

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱

تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران علمی
زبان و ادبیات فارسی	محمدجواد قورچیان	محمدجواد قورچیان	محسن اصغری
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمد آقاصالح، محمدابراهیم مازنی
زبان انگلیسی	نسترن راستگو	نسترن راستگو	محدثه مرآتی، آناهیتا اصغری
ریاضی پایه (سال چهارم)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	فاطمه فهیمیان، مهدی ملارمضانی
ادبیات اختصاصی	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	مرتضی منشاری
عربی اختصاصی	محمدصادق محسنی	محمدصادق محسنی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاذ هوشیار	میلاذ هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	کامران الهمرادی
علوم اجتماعی	محمدابراهیم مازنی	محمدابراهیم مازنی	آفرین ساجدی
فلسفه سال چهارم	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، فاطمه منصورخاکی (عمومی)
مسئول دفترچه	آفرین ساجدی (اختصاصی)، فرهاد حسین پوری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، فاطمه عظیمی (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی

۱- گزینۀ «۱»: (اسماعیل کتبه‌ای)
سورت: تندی، تیزی، شدت اثر / برزخ: حایل و فاصله میان دو چیز، فاصله میان دنیا و آخرت / معمر: سالخورده و پیر / منتشا: نوعی عصا
(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۲- (مهمربوار قوریان)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: مصابیح: چراغ‌ها
گزینۀ «۲»: داروغه: نگهبان (محتسب: مأمور نظارت بر اجرای احکام دین)
گزینۀ «۳»: معجر: روسری (مجمر: آتش‌دان)

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۳- (مرتضی منشاری - اردبیل)

املای درست واژه: گزارد ← گزارد

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املا، ترکیبی)

۴- (مرتضی منشاری - اردبیل)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: فراغ ← فراق / گزینۀ «۲»: احتزاز ← اهتزاز / گزینۀ «۳»: حول ← هول
(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املا، ترکیبی)

۵- (مهمربوار قوریان)

(در حیاط کوچک پاییز در زندان: مهدی اخوان ثالث، (ورتر: یوهان ولفگانگ گوته)
(کمدی الهی: دانته)، (روزها: محمدعلی اسلامی ندوشن)، (کوبر: علی شریعتی)
(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۶- (مهمربوار قوریان)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: علمی ← تخیلی
گزینۀ «۲»: معنایی ← ارتباطی (آزاد، روان)
گزینۀ «۳»: اجتماعی ← عرفانی

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۷- (فسن وسکری - ساری)

تشبیه: کمند شوق / استعاره: نشیمن حیرت ← دنیا / تلمیح به بازگشت به عالم معنا
و آیه شریفه «انا لله و انا الیه راجعون»

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۸- (ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

«مراعات نظیر» بیت «ج: ماه و سال و روز
«تشخیص» بیت «د: هر که مثل صبح خنده‌رو سر ز دل خاک برآرد
۱- صبح خنده‌رو سر بر می‌آرد ۲- دل خاک
«کنایه» بیت «الف: دست و دامان تهی بودن: بی‌بهره بودن
«تشبیه» بیت «ب: سخنی بر لب هر کس که نسنجیده گذشت [مشبه]
طفلی از بی‌خبری‌ها ز لب بام افتاد [مشبه‌به] = تشبیه مرکب
(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۹- (امسان برزگر - رامسر)

در بیت گزینۀ «۲»، متناقض‌نما وجود ندارد. «رها شدن دست از دامن» کنایه از «دور و جداشدن»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «چرخ» استعاره از «آسمان» / «دامان نام» استعاره / «گرد ننگ» تشبیه (تشبیه ننگ به گرد)

گزینۀ «۳»: «تنگ»: ۱- بار شکر ۲- باریک (مقابل گشاد): جناس تام یا همسان / حسن تعلیل: دلیل قرار گرفتن شکر در بار شکر شرمگینی آن از دهان تنگ و شیرین معشوق دانسته شده است.

گزینۀ «۴»: «عالم» مجاز از «مردم عالم» / مصراع دوم موضوعی برای مصراع اول که مصداق است: شمشیر معادل تو (معشوق)، «خون عالمی نوشد»، معادل «گشتن عاشق» و «سیر نگریدن» معادل «پشیمان نشدن».

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

۱۰- (مسمن فرایلی - شیراز)

«جان» معطوف / «خود» بدل در مصراع اول / «دین» معطوف / «خود» بدل در مصراع دوم

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «خود» بدل / «حرم» معطوف / «هر دو» بدل
گزینۀ «۳»: «بوی» معطوف / «سنبل» معطوف
گزینۀ «۴»: «خود» بدل / «همه» بدل برای «خورشیدطلعتان»

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۱- (سیدجمال طباطبایی نژاد)

جمله اول: فعل به حساب می‌آیند، سه جزئی با مسند است.
جمله دوم: فعل می‌پردازند سه جزئی گذرا به متمم است.
جمله سوم: فعل قرار می‌دهند (می‌شمارند)، چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند است.
جمله چهارم: فعل بیاموزند چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۲- (داوود تالشی)

در گزینۀ «۱» می‌برد، در گزینۀ «۳» می‌پرسم و در گزینۀ «۴» می‌آورد، همگی مضارع اخباری هستند.
در گزینۀ «۲» بپند در معنای ببیند، مضارع التزامی است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۳- (فسن پاسپار)

در متن، سه فعل ماضی استمراری (می‌دانست، نمی‌بست و می‌شد) به کار رفته است و فعل مضارع اخباری ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: پیشامد ناگوار را فاجعه‌ای بینگارد. / خوب و بد را مشیت الهی می‌دانست.

گزینۀ «۲»: ترکیب‌های اضافی: منبع ایمان - نظرش - روی زندگی
گزینۀ «۴»: عصب و فکر / خوب و بد
معطوف معطوف

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۴- (اسماعیل تشیعی)

مفهوم گزینۀ «۴»: «نبودن اتحاد و همدلی و ادامه استبداد» است.
(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

۱۵- (اسماعیل کتبه‌ای)

بیت گزینۀ «۳» می‌گوید که «زشتی من دست خودم نیست و اعتقاد به جبر در بیت مشهود است» مفهوم عبارت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» خود اتهامی است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، مشابه صفحه ۱۳۱)

۱۶- (مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» آن است که باید سنجیده سخن گفت
اما در گزینۀ «۳» پرهیز از طولانی کردن سخن توصیه شده است.

(ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۶۷)

۲۵- (مهمم رضایی‌بقا)
احیای تمدن اسلامی، نیازمند برنامه‌ای است که ما را به سطح لازم از توانمندی ارتقا دهد و قدرت لازم برای ایفای نقش در جهان کنونی را به ما ببخشد. مشارکت در این اقدام بزرگ نیازمند اعتقاد راسخ به دین، عزت نفس، توکل و اعتماد به خداوند، شجاعت، پایداری، عزم و اراده قوی، یعنی «تقویت ایمان و اراده» است. این مسئولیت مسلمانان در آیه «اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» تبیین شده است. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۰ و ۹۲)

۲۶- (مهمم رضایی‌بقا)
این که جامعه اسلامی، باید اسوه و نمونه‌ای برای سایر امت‌ها باشد، در عبارت قرآنی «تَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ» تأکید شده است. توجه کنید گزینه «۱» بیانگر شرایطی است که خداوند در جهت میانه‌روی مسلمانان در احکام دین مهیا نموده است. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۷- (مهمم رضا فرهنگیان)
ملتی که به توانایی خود ایمان و باور دارد و عبارت «ما می‌توانیم» را، نه صرفاً در لفظ، که در عمل بیان می‌کند، قله‌های افتخار را به سرعت فتح خواهد کرد. ایمان و باور به این که «ما می‌توانیم» زنده‌کننده تمدن اسلامی و بزرگ‌ترین نیروی محرکه برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت آن است. این خودباوری به وظیفه «تقویت عزت نفس عمومی» در حیطه تحکیم پایه‌های جامعه خود اشاره دارد. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۴)

۲۸- (مهمم رضایی‌بقا)
گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. رسول خدا (ص) در کنار دعوت به توحید، افق نگاه انسان‌ها را از محدوده تنگ دنیا فراتر برد، منکرین را با استدلال‌های محکم و آشکار، با حقیقت معاد آشنا ساخت و با عقاید خرافی، پیرامون آن به مبارزه برخاست. (معادباوری) (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه ۸۴)

۲۹- (مهمم رضایی‌بقا)
آیه ذکر شده، بیانگر توجه به معیار عدالت اجتماعی و قسط است و براساس آن پیامبر اکرم (ص) به دنبال برپایی جامعه‌ای عدالت‌محور بود به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد و تعالی برای همه انسان‌ها فراهم باشد. دقت شود که برپایی عدالت اجتماعی، وظیفه مردم است. (دلیل نادرستی گزینه «۱») گزینه «۳»: بیانگر معیار «احیای منزلت خانواده و زن» و گزینه «۴»: بیانگر معیار «علم آموزی در تمدن اسلامی» است. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰، ۸۶ و ۸۷)

۳۰- (مهمم رضایی‌بقا)
دیدگاه متعادل نسبت به دنیا و آخرت و توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، در عین تلاش برای رشد و تعالی دنیوی، معیاری است که در آیه «قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ...» مطرح شده است. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۱، ۸۵ و ۸۶)

۳۱- (مهمم رضایی‌بقا)
تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌ها، لوح‌های فشرده، مجلات، روزنامه‌ها، کتاب‌ها و انواع آثار هنری به‌منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی و ابتذال اخلاقی، از مصادیق مهم عمل صالح و از واجبات کفایی و دارای پاداش اخروی بزرگ است. شرط‌بندی، از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن‌ها، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی حرام می‌باشد. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۷- (مربعم شمیرانی)
مفهوم مشترک شعر صورت سؤال و گزینه «۳» سخن و شعر است که معیار و محک تشخیص ویژگی ذات افراد است. **تشریح گزینه‌های دیگر**
گزینه «۱»: سنگ محک از عیار بالای من، دچار غم است که هر کس که مرا آزمون، شرمنده شد.
گزینه «۲»: چون خاطر تو عیار سخن را تعیین می‌کند، سخن را پالوده و پاکیزه نزد تو می‌آورد.
گزینه «۴»: حال که اندیشه روشن آن سرور معیار شعر است، عیار سخن من آشکار می‌شود. (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۱۱۰)

۱۸- (اسماعیل کبیه‌ای)
مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» «غفلت، بی‌خبری و ریاکاری حاکمان است.» مفهوم بیت گزینه «۳» توصیف چشم مست معشوق است. (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۷۵)

۱۹- (اسماعیل تشییعی)
مفهوم ابیات (الف، ج، د): «راز عشق نهفتنی نیست.» **تشریح گزینه‌های دیگر**
مفهوم بیت «ب»: «شب‌ها من، در غم تو، با ستارگان بیدارم»
مفهوم بیت «ه»: «سراسر وجودم غرق حیرت است، جز اشک که جدا افتاده است.» (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۹۸)

۲۰- (مهمم یووار قهرپیان)
مفهوم «کوشیدن» در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، به معنای «جنگ کردن» است. اما در گزینه «۴»، به معنای «سعی و کوشش» آمده است. (ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، مشابه صفحه ۹۶)

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی

۲۱- (مهمم رضایی‌بقا)
خداوند می‌فرماید: «کسی که بازگردد و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، خداوند گناهان آنان را به حسنت تبدیل می‌کند؛ زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است.» (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۶۶)

۲۲- (هاری ناصر)
استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور، مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به‌طور طبیعی منزوی می‌شود و همراه و همدلی در دنیا نمی‌یابد. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۴)

۲۳- (مهمم رضایی‌بقا)
امام خمینی (ره) درباره ضرورت مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر می‌فرماید: «... به گفته قرآن کریم [دشمنان] هرگز دست از مقاتله و ستیز با شما برنمی‌دارند مگر این که شما را از دینتان برگردانند.» (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۲۴- (مهمم رضایی‌بقا)
از آن‌جایی که حق را نمی‌توان با روش‌های نادرست به دیگران رساند، و دین اسلام، یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس حکمت الهی تنظیم شده است. بنابراین ما باید از همان روش‌هایی که خداوند در قرآن کریم به پیامبر گرامی‌اش آموزش داده، استفاده کنیم و بهره ببریم تا میان پیام اسلام و روش تبلیغی آن، تناسب منطقی و معقول برقرار کنیم: «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بَأْتِي هِيَ أَحْسَنُ...». لازمه به‌کارگیری این روش‌ها، تقویت عقل و خرد و تأمل خردمندانه در اسلام است. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۰، ۹۱، ۹۵ و ۹۶)

(مهمبر رضایی بقا)

۴۰-

برخی از گناهان مربوط به حقوق مردم است و فرد باید ستمی را که بر مردم کرده جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آن‌ها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد و اگر به آنان دسترسی ندارد، در حق آنان صدقه دهد و برایشان دعای خیر نماید. البته مردم علاوه بر حقوق مادی، بر یک دیگر حقوق معنوی هم دارند که بسیار مهم‌تر از حقوق مادی است. اگر رفتار ناپسند برخی افراد سبب بدبینی دیگران به دین شده، در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده با تمام وجود به جبران حقوق از دست رفته بپردازد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۲)

زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی

(علیرضا یوسف‌زاده)

۴۱-

ترجمه جمله: «نیوتن اولین تلسکوپ بازتابی کاربردی را ساخت و از آن استفاده کرد تا اجرام در فضا را ببیند.»

نکته مهم درسی

ساختار «شکل ساده فعل + so as to» برای بیان دلیل و منظور استفاده می‌شود؛ دقت کنید که گزینه‌های «۱» و «۲» به دلیل عدم تطابق زمانی نادرست‌اند.

گزینه «۳» نیز دارای ساختار گرامری صحیح نیست: «فعل + to + in order»

(گرامر)

(مهمبر سهراب)

۴۲-

ترجمه جمله: «آن‌ها نباید از او می‌خواستند که آن‌جا را ترک کند. او خلاق‌ترین فرد در تیم آن‌ها بود.»

نکته مهم درسی

ساختار "should not have + p.p." به عملی که نباید در گذشته انجام می‌شد، اما شده اشاره دارد.

(گرامر)

(نسترن راستگو)

۴۳-

ترجمه جمله: «همه افراد داشتند از کشور اخراج می‌شدند، گرچه مقصران واقعی در این فاجعه هنوز شناسایی نشده‌اند.»

نکته مهم درسی

عبارت "so that" (تا، به منظور این‌که) ربط‌دهنده دلیل و منظور است؛ "since" (از آنجایی‌که، از زمانی‌که) ربط‌دهنده دلیل و زمان است؛ "whether" (که آیا) ربط‌دهنده شرط است و "even though" (اگرچه) ربط‌دهنده مغایرت غیرمنتظره است.

(گرامر)

(شهاب اناری)

۴۴-

ترجمه جمله: «او تصمیم گرفت ما را با سؤالاتی گیج کند که کاملاً نامرتبط با موضوع اصلی بود.»

(۱) خانگی، داخلی	(۲) مصنوعی
(۳) علمی	(۴) نامرتبط

(واژگان)

(مهمبر سهراب)

۴۵-

ترجمه جمله: «مشکلاتی با چین، بی‌تردید نشان داد که یک منبع مستقل عرضه باید مورد توصیه باشد.»

(۱) جامعه، اجتماع	(۲) تراکم، غلظت
(۳) قابل توصیه بودن، معقول بودن	(۴) تنوع

(واژگان)

(میرفسیں زاهدی)

۴۶-

ترجمه جمله: «او خودش گفت که قادر به ساختن یک تصویر نبود و هرگز تلاش نکرد تا چیزی خلق کند که بتواند آن را کار هنری اصیل بنامد.»

(۱) نوشتن، ساختن	(۲) به‌روزرسانی کردن
(۳) انتقال دادن	(۴) پیش‌بینی کردن

(واژگان)

(میتوبه ایتسام)

۳۲-

زندگی دینی تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت‌اندیش قرار دارد که آیه شریفه «أَقْمِنِ أَنْسَنَ بِنِیَانِهِ عَلٰی تَقْوٰی مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٍ...» به این مفهوم اشاره دارد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱۰، صفحه ۱۰۵)

(سید اسمان هنری)

۳۳-

آیه ۱۲۵ سوره نحل:

«ادع الی سبیل ربک بالْحکْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتٰی هِیَ اَحْسَنُ»:

(۱)	(۲)	(۳)
«به راه پروردگارت دعوت کن با دانش استوار و اندرز نیکو و با آنان به شیوه‌ای که نیکوتر است، مجادله نما.»	(۱)	(۲)
(۱)	(۲)	(۳)

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

(علی فضلی‌فانی)

۳۴-

رسول خدا (ص) آمده بود تا مردم را از حکومت و ولایت طاغوت و ستمگران نجات دهد و نظامی اجتماعی بر پایه قوانین الهی بنا کند که آیه شریفه «اطیعوا الله و اطیعوا الرسول...» به آن اشاره دارد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(مهمبر رضا فرهنگیان)

۳۵-

مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه جامعه، انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. اگر در انجام این وظیفه کوتاهی کنند، گناهان اجتماعی، قوی‌تر و محکم‌تر می‌شوند و تمام سطوح جامعه را دربر می‌گیرند. در واقع اگر مردم در برابر اولین نمودهای گناه حساسیت نشان دهند و در برابر آن بایستند و بکوشند که جامعه را به وضع اعتدال بازگردانند، به آسانی می‌توانند مانع گسترش آن شوند. اگر مردم کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد و به تدریج، انحراف از حق ریشه بدواند، اصلاح آن مشکل می‌شود، و نیاز به تلاش‌های بزرگ و اینترگرانه می‌طلبند؛ تا آن‌جا که ممکن است نیاز باشد انسان‌های بزرگ جان و مال خود را تقدیم کنند تا جامعه را از تباهی مطلق برهاند و مانع خاموشی کامل نور هدایت شوند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

(مهمبر آقا صالح)

۳۶-

پیشرفت‌های اخیر دانشمندان جوان کشور ما، قدم‌های اولیه‌ای است که باید با همت بلندتر و عزم قوی‌تر ادامه یابد و همه عرصه‌های دانش را بپیماید. مقام معظم رهبری می‌فرمایند: «کشوری که مردم آن از علم بی‌بهره باشند، هرگز به حقوق خود دست نخواهد یافت.»

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۴)

(سید اسمان هنری)

۳۷-

تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی: اطاعت از خدا، رسول و امام مانع اصلی فساد و نابسامانی‌های اجتماعی: ارتقای جایگاه خانواده

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

(مرتضی مفسر کبیر)

۳۸-

مهم‌ترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند، برای مثال، نمازها یا روزه‌های از دست داده را قضا نماید و عبادت‌های ترک‌شده را به‌جا آورد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۳)

(مهمبر رضایی بقا)

۳۹-

موسیقی لهوی و مطرب که مناسب با مجالس عیش و نوش باشد، حرام محسوب می‌شود. به کارگیری آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید اشکال ندارد. (حلال و جایز)

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱۰، صفحه ۱۰۸)

۵۳- (علی شکوهی)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، سلول‌های آسیب‌دیده و احتمالاً پیشا-سرطانی در افرادی که مبتلا به سندروم "Li-Fraumeni" هستند پنج برابر کندتر از سلول‌های فیل‌ها از بین می‌روند.» (درک مطلب)

۵۴- (علی شکوهی)

ترجمه جمله: «برطبق یافته‌های علمی جاشوا شیفمن، میزان مرگ و میر ناشی از سرطان در فیل‌ها کم‌تر از انسان‌ها است.» (درک مطلب)

۵۵- (علی شکوهی)

ترجمه جمله: «نویسنده این متن عمدتاً می‌خواهد بگوید که p53 نقش مهمی در از بین بردن سلول‌های سرطانی ایفا می‌کند.» (درک مطلب)

۵۶- (علی شکوهی)

ترجمه جمله: «ضمیر "they" که در پاراگراف سوم زیر آن خط کشیده شده است، به «فیل‌ها» اشاره دارد.» (درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

تهیه یک همبرگر خوشمزه در خانه آسان است. اما آیا این همبرگر بعد از این‌که به‌مدت شش ساعت روی میز آشپزخانه شما زیر نورهای بسیار روشن قرار گرفت، هنوز هم خوشمزه به نظر می‌رسد؟ اگر کسی بعد از آن ساعت ششم عکس تهیه کند یا از این همبرگر فیلمبرداری کند، آیا کسی حاضر است آن را بخورد؟ مهم‌تر از همه، فکر می‌کنید می‌توانید میلیون‌ها نفر را مجبور کنید برای این همبرگر پول پرداخت کنند؟ این سؤالاتی است که شرکت‌های فست‌فود هنگام تولید تبلیغات یا چاپ تبلیغات برای محصولات خود، نگران آن هستند. فیلمبرداری و عکسبرداری اغلب ساعات زیادی طول می‌کشد. چراغ‌هایی که عکاسان استفاده می‌کنند می‌توانند بسیار داغ باشند. این شرایط می‌تواند باعث شود غذا برای مصرف‌کنندگان بالقوه کاملاً ناخوشایند به‌نظر برسد. بنابراین، موارد منو که در تبلیغات فست‌فود مشاهده می‌کنید، احتمالاً در واقع قابل‌خوردن نیستند.

اولین قدم برای ساختن همبرگر تبلیغاتی عالی، نان است. طراح مواد غذایی صدها نوع نان را دسته‌بندی می‌کند تا این‌که او یک نان عالی از چین و چروک را پیدا کند. در مرحله بعد، طراح مواد غذایی با استفاده از چسب و موچین برای حداکثر جذابیت بصری، دانه کنجد را روی نان دوباره تنظیم می‌کند. سپس نان با یک محلول ضدآب اسپری می‌شود تا در اثر تماس با سایر مواد، نوره‌ها یا رطوبت موجود در اتاق تر نشود. در مرحله بعد، طراح مواد غذایی یک تکه گوشت را به‌شکل یک دایره بی‌نقص درمی‌آورد. فقط قسمت خارجی گوشت پخته می‌شود - داخل آن نپخته باقی می‌ماند. سپس طراح مواد غذایی قسمت بیرونی گوشت را با مخلوطی از روغن، شیره قند و رنگ قهوه‌ای خوراکی رنگ‌آمیزی می‌کند. رد گریل با استفاده از سیخ‌های داغ فلزی روی گوشت نگاهته می‌شوند. سرانجام، طراح مواد غذایی به دنبال دوچین گوجه‌فرنگی و کاهو برای یافتن محصولات با ظاهر عالی می‌گردد. یک برگ کاهو و یک قطعه مرکزی از قرمزترین گوجه‌فرنگی انتخاب شده و سپس به آن‌ها گلیسرین پاشیده می‌شود تا ظاهری تازه را حفظ کنند (تازه به‌نظر برسند). اکنون این سؤال مطرح می‌شود که «آیا شما هنوز گرسنه هستید؟».

۵۷- (امیر حسین مراد)

ترجمه جمله: «هدف اصلی نویسنده این است که توضیح دهد که شرکت‌های فست فود چگونه غذاهای خود را در تبلیغات تجاری لذیذ جلوه می‌دهند.» (درک مطلب)

۵۸- (امیر حسین مراد)

ترجمه جمله: «همان‌طور که در پاراگراف «۱» استفاده می‌شود، یک چیزی خوراکی است اگر با خیال راحت قابل خوردن باشد.» (درک مطلب)

۵۹- (امیر حسین مراد)

ترجمه جمله: «مطابق متن، یک طراح مواد غذایی که روی تبلیغات همبرگر کار می‌کند ممکن است از چسب برای نگه داشتن دانه‌های کنجد در یک ترتیب عالی بر روی نان استفاده کند.» (درک مطلب)

۶۰- (امیر حسین مراد)

ترجمه جمله: «بر اساس اطلاعات موجود در متن، بسیار مهم است که کاهو و گوجه فرنگی مورد استفاده در تبلیغ یک همبرگر فست فودی تازه به‌نظر برسند.» (درک مطلب)

۴۷- (مهمر سهرابی)

ترجمه جمله: «او جرأت کرد به جایی که آن‌ها ایستاده بودند نزدیک‌تر شود و با دقت به یک جعبه کوچک در قفسه برخورد کند و آن را به زیر هر چیز دیگری در انتهای کیسه هل دهد.»

(۱) اکثراً
(۲) با دقت
(۳) قطعاً
(۴) کاملاً
(واژگان)

۴۸- (نسترن راستگو)

ترجمه جمله: «برای تسریع در نوآوری در فناوری و صنعتی‌سازی فناوری پیشرفته، نیاز به حمایت از سرمایه‌گذاری در خطر زیان است.»

(۱) بزرگ کردن، درشت کردن
(۲) ارزیابی کردن
(۳) محاسبه کردن، تخمین زدن
(۴) صنعتی‌سازی کردن
(واژگان)

ترجمه متن گلوز تست:

طبق سازمان بین‌المللی کار، تقریباً ۲۵۰ میلیون نفر از کودکان جهان بین ۵ تا ۱۴ سال حداقل به‌طور نیمه‌وقت کار می‌کنند. از این [عداد]، ۱۲۰ میلیون کودک به‌طور تمام وقت کار می‌کنند تا بتوانند برای حمایت از خانواده‌های فقیرشان کمک کنند. گرچه کودکان کار در کشورهای در حال توسعه متداول‌ترین است، در سرتاسر جهان، از جمله ایالات متحده آمریکا یافت می‌شود. بسیاری از این کودکان مجبور هستند که گدا، کارگر مزرعه و کارگر کارخانه شوند. آن‌ها در شرایطی که به‌شدت برای سلامت جسمی و روحی‌شان مضر است، گماشته می‌شوند.

۴۹- (علی شکوهی)

نکته مهم درسی

برای نشان دادن تقابل غیرمستقیم (تضاد غیرمنتظره)، باید از کلماتی مانند "although"، "even though" یا "though" استفاده کنیم.

(گلوز تست)

۵۰-

(۱) به‌جز
(۲) همچنین
(۳) مادامی‌که
(۴) از جمله
(علی شکوهی)

۵۱- (علی شکوهی)

(۱) ضمیمه کردن
(۲) مجبور کردن
(۳) دسترسی یافتن
(۴) لازم داشتن
(گلوز تست)

۵۲- (علی شکوهی)

(۱) به‌شدت، بسیار زیاد
(۲) با اعتماد به نفس
(۳) قبلاً
(۴) به‌طور طبیعی
(گلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

به‌رغم جثه عظیم و داشتن سلول‌های بیشتر در مقایسه با انسان‌ها، سرطان در میان فیل‌ها بسیار نادر است و تحقیق جدید ممکن است دلیل آن را توضیح دهد. محققان دانشگاه یوتا در تحقیقی که در مجله امروز انجمن پزشکی آمریکا (JAMA) منتشر شده، بیان کرده‌اند که مشخص شده است که سلول‌های فیل در مقایسه با انسان‌ها که تنها دو تا (آلل) دارند، سی و هشت نسخه اصلاح‌شده ژن اضافی (آلل‌ها) دارند که p53، یک نابودکننده بسیار شناخته‌شده تومور را رمزگذاری می‌کند.

این گزارش همچنین بیان می‌کند که فیل‌ها همچنین دارای «ساز و کار قوی‌تری برای کشتن سلول‌های آسیب‌دیده» که می‌توانند سرطانی شوند، هستند. برطبق نظر این محققان، در میان سلول‌های جداشده فیل‌ها، سلول‌های آسیب‌دیده و احتمالاً پیش‌سرطانی با سرعتی دو برابر سلول‌های انسانی سالم و پنج برابر سرعت سلول‌های انسانی مبتلا به سندروم Li-Fraumeni، که فقط دارای یک نسخه فعال p53 هستند، از بین می‌روند. افرادی که به این سندروم مبتلا هستند، بیش از ۹۰ درصد خطر ابتلای مادام‌العمر به سرطان در کودکان و بزرگسالان را دارند.

از آن‌جا که فیل‌ها بیش از صد برابر تعداد سلول‌های انسان را دارند، آن‌ها به‌نظر می‌رسند ۱۰۰ برابر شانس بیشتری داشته باشند تا سرطانی شوند. اما این‌طور نیست. جاشوا شیفمن، متخصص سرطان کودکان در مؤسسه سرطان هانتسمن در دانشکده پزشکی دانشگاه یوتا در بیانیه‌ای اظهار داشت: «بسیار تمام استدلال‌های منطقی، فیل‌ها می‌بایست دچار تعداد چشمگیری سرطان شوند و در حقیقت، آن‌ها به‌دلیل ریسک بالای سرطان، تاکنون می‌بایست منقرض می‌شدند. ما فکر می‌کنیم که تولید p53‌های بیشتر روش طبیعت برای زنده نگه داشتن این گونه است.» در حقیقت، تحقیق وی نشان می‌دهد که میزان مرگ و میر ناشی از سرطان در فیل‌ها، که بین ۵۰ تا ۷۰ سال عمر می‌کنند، زیر تنها پنج درصد است، اما در انسان‌ها بین ۱۱ تا ۲۵ درصد است.

ریاضی پایه (سال چهارم)

(معمد بهیرایی)

-۶۷

$$A_t = A_0(1+r)^t \Rightarrow A_7 = 2 \times 10^6 \times (1+0.08)^7$$

$$= 2 \times 10^6 \times (1/0.8)^7 \Rightarrow A_7 = 2 \times 10^6 \times 1/1664 = 2332800$$

$$A_7 - A_0 = 2332800 - 2000000 = 332800$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۹۰ تا ۹۴)

(قارچ از کشور ۹۰)

-۶۸

$$b = \left(\frac{1}{2}\right)^T \Rightarrow 0.35 = \left(\frac{1}{2}\right)^T \Rightarrow \frac{35}{100} = \left(\frac{1}{2}\right)^T$$

$$\Rightarrow \frac{Y}{20} = \left(\frac{1}{2}\right)^T \Rightarrow \frac{Y}{20} = 2^T$$

$$\frac{Y}{20} = 2\sqrt{2} = 2^T \Rightarrow 2^{\frac{Y}{20}} = 2^T \Rightarrow T = \frac{Y}{20}$$

$$\frac{Y}{20} = 2\sqrt{2} = 2^T \Rightarrow 2^{\frac{Y}{20}} = 2^T \Rightarrow T = \frac{Y}{20}$$

$$\frac{Y}{20} = 2\sqrt{2} = 2^T \Rightarrow 2^{\frac{Y}{20}} = 2^T \Rightarrow T = \frac{Y}{20}$$

$$\frac{Y}{20} = 2\sqrt{2} = 2^T \Rightarrow 2^{\frac{Y}{20}} = 2^T \Rightarrow T = \frac{Y}{20}$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

(عمیرضا سعیدی)

-۶۹

$$R(x) = x \times p \Rightarrow p = \frac{R(x)}{x}$$

$$\Rightarrow p = \frac{150x - \frac{x^2}{20}}{x} \Rightarrow p = 150 - \frac{1}{20}x$$

$$\xrightarrow{\text{ضرب طرفین در } 20} 20p = 3000 - x \Rightarrow x = 3000 - 20p$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۵ تا ۱۱۳)

(کوروش داوری)

-۷۰

$$R(x) = (100+x)(1200-5x)$$

$$= 120000 - 500x + 1200x - 5x^2$$

$$\Rightarrow R(x) = 120000 + 700x - 5x^2$$

$$\Rightarrow x_{\max} = -\frac{b}{2a} = -\frac{700}{2(-5)} = 70$$

$$\Rightarrow R_{\max} = (100+70)(1200-5 \times 70) = 144500$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۵ تا ۱۱۳)

(کوروش داوری)

-۷۱

$$\frac{6p}{6} = \frac{120}{6} - \frac{x}{6} \Rightarrow p = 20 - \frac{1}{6}x$$

$$R(x) = x \left(20 - \frac{1}{6}x\right) = 20x - \frac{1}{6}x^2$$

$$x_{\max} = -\frac{b}{2a} = -\frac{20}{2\left(-\frac{1}{6}\right)} = 60$$

$$\Rightarrow p = 20 - \frac{1}{6} \times 60 = 20 - 10 = 10$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۱۰۵ تا ۱۱۳)

(لیلا هابی علیا)

-۶۱

$$\log_f^{A+15} = \log_f^A + 1 \Rightarrow \log_f^{A+15} = \log_f^A + \log_f^1$$

$$\Rightarrow \log_f^{A+15} = \log_f^A \Rightarrow A+15 = fA \Rightarrow 15 = 2A \Rightarrow A = 7.5$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

(معمد بهیرایی)

-۶۲

$$2 \log \sqrt{x} - \log \frac{1}{x} = 2 \log 2$$

$$\Rightarrow \log(\sqrt{x})^2 - \log \frac{1}{x} = \log 4 \Rightarrow \log x - \log \frac{1}{x} = \log 4$$

$$\Rightarrow \log \frac{x}{\frac{1}{x}} = \log 4 \Rightarrow \frac{x}{\frac{1}{x}} = 4 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 & \text{قق} \\ x = -2 & \text{غقق} \end{cases}$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

(فاطمه فویمیان)

-۶۳

$$A = \frac{3}{2} \log \frac{1}{2} = \frac{3}{2} \times \left(\frac{\frac{1}{2} \log 2}{\frac{2}{2}} \right) = \frac{3}{2} \times \left(\frac{1}{2} \right) = \frac{3}{4}$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

(فاطمه فویمیان)

-۶۴

$$2 \log x - \log(x+2) = \log(x-1)$$

$$\Rightarrow \log x^2 - \log(x+2) = \log(x-1)$$

$$\Rightarrow \log \frac{x^2}{x+2} = \log(x-1) \Rightarrow \frac{x^2}{x+2} = x-1$$

$$\Rightarrow x^2 - x + 2x - 2 = x^2 \Rightarrow x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2$$

$x = 2$ در معادله صدق می کند، پس قابل قبول است.

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۷۵ تا ۷۹)

(کوروش داوری)

-۶۵

$$D = 10 \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow D = 10 \log \frac{2 \times 10^{-6}}{10^{-12}} = 10 \log(2 \times 10^6)$$

$$\Rightarrow D = 10(\log 2 + \log 10^6)$$

$$= 10(\log 2 + 6 \log 10) = 10(0.301 + 6)$$

$$\Rightarrow D = 10 \times 6.301 = 63.01$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه های ۸۴ و ۸۵)

(کوروش داوری)

-۶۶

$$P_t = P_0(1+r)^t \Rightarrow 1/26 P_0 = P_0(1+0.021)^t$$

$$\Rightarrow 1/26 = (1.021)^t \xrightarrow{\text{از طرفین معادله لگاریتم می گیریم.}} \log 1/26 = \log(1.021)^t$$

$$\Rightarrow \log 1/26 = t \log 1.021 \Rightarrow t = \frac{0.1}{0.009} \approx 11$$

(ریاضی پایه، مدل سازی ریاضی، صفحه های ۹۰ تا ۹۸)

رقم یکان ۴ باشد: $2 \times 3 \times 1 = 6$
 $\{3,5\} \quad \{4\}$
 $\Rightarrow n(A) = 9 + 6 = 15 \Rightarrow P(A) = \frac{15}{60} = \frac{1}{4}$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۳۷)

(مفهم بگیرایی) -۷۸
 $n(S) = 300 + 200 + 350 + 150 = 1000$
 $n(A) = 150$
 $\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{150}{1000} = 0.15$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

(مفهم بگیرایی) -۷۹
 تعداد قبولی‌ها $30 - 3 = 27$

$$P(A) = \frac{\binom{27}{1} \times \binom{3}{1}}{\binom{30}{2}} = \frac{27 \times 3}{\frac{30 \times 29 \times 28!}{2 \times 28!}} = \frac{27}{5 \times 29} = \frac{27}{145}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

(مسین اسقینی) -۸۰
 اگر A پیشامدی باشد که فقط یکی از اعداد روشده دو تاس زوج آمده باشد، داریم:
 $\frac{19}{40} =$ تخمین احتمال
 برای محاسبه احتمال نظری پیشامد باید توجه داشته باشیم که فقط یکی از اعداد روشده دو تاس زوج باشد، یعنی:

$$\begin{cases} 3 \times 3 = 9 & \text{تاس دوم فرد تاس اول زوج} \\ 3 \times 3 = 9 & \text{تاس دوم زوج تاس اول فرد} \end{cases} \Rightarrow n(A) = 9 + 9 = 18$$

\Rightarrow احتمال نظری $= \frac{18}{36} = \frac{1}{2}$
 $\frac{1}{2} - \frac{19}{40} = \frac{20}{40} - \frac{19}{40} = \frac{1}{40}$
 تخمین احتمال - احتمال نظری $= \frac{1}{40}$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۹)

ادبیات فارسی سال چهارم

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد) -۸۱
 شاعر در بیت سؤال و بیت گزینه «۲»، خوشی را در همراهی با معشوق می‌داند.
 (ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۰۲)

(سعرالله زارخ) -۸۲
 چهار مورد از ویژگی‌های ادبی سبک هندی در صورت سؤال آمده است: حسن تعلیل، پیچیدگی و ابهام در کلام، پرگویی، آوردن کنایات و استعارات دور از ذهن.
 (ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(مفهم بگیرایی) -۷۲
 تابع درجه دوم $y = ax^2 + bx + c$ ، به ازای $(a > 0)$ ، $x = \frac{-b}{2a}$ مینیمم دارد، بنابراین:

$$y = 6x^2 - 4x$$

$$\Rightarrow x_{\min} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow y_{\min} = 6 \times \left(\frac{1}{9}\right) - 4 \times \left(\frac{1}{3}\right) = \frac{2}{3} - \frac{4}{3} = -\frac{2}{3}$$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(موسا عفتی) -۷۳
 $x = 1200 - 4p \Rightarrow 4p = -x + 1200 \Rightarrow p = \frac{-1}{4}x + \frac{1200}{4}$
 $\Rightarrow p = \frac{-1}{4}x + 300$
 $R = x \times p = x \left(\frac{-1}{4}x + 300\right) = \frac{-1}{4}x^2 + 300x$
 $x_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-300}{2 \times \left(-\frac{1}{4}\right)} = 600$

(ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۳)

(کوروش داوری) -۷۴
 $x + y = 12 \Rightarrow y = 12 - x$
 $x \times y = x \times (12 - x) = 12x - x^2$
 $x_{\max} = -\frac{b}{2a} = -\frac{12}{2 \times (-1)} = 6$
 $\Rightarrow x = y = 6 \Rightarrow x \times y = 6 \times 6 = 36$
 (ریاضی پایه، مدل‌سازی ریاضی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۳)

(موسا عفتی) -۷۵
 به زیرمجموعه‌ای از فضای نمونه‌ای، پیشامد می‌گویند.
 (ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۲۳)

(موسا عفتی) -۷۶
 $n(S) = 6 \times 6 = 36$
 $A = \left\{ (1,1), (1,2), (1,3), \dots, (1,6), (2,1), (2,2), \dots, (2,5), (3,1), \dots, (3,4), (4,1), (4,2), (4,3), (5,1), (5,2), (6,1) \right\}$
 $n(A) = 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = 21$
 $\Rightarrow P(A) = \frac{21}{36} = \frac{7}{12}$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۹)

(سارا شریفی) -۷۷
 تعداد کل اعداد سه‌رقمی (بدون تکرار ارقام): $n(S) = 5 \times 4 \times 3 = 60$
 تعداد اعداد زوج و بزرگ‌تر از سیصد برابر است با:
 رقم یکان ۲ باشد: $2 \times 3 \times 1 = 6$
 $\{3,4,5\} \quad \{2\}$

۸۹- (معرفی حسینی)
تصویرها، توصیف‌ها و فضا سازی شاعرانه همراه با جهان بینی و زبان خاص در همین سروده تفاوت شعر نیمایی را با شعر گذشته نشان می‌دهد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

۹۰- (فائزه یغفری)
گزینه‌های «۱» و «۴» مفهوم شهادت و گزینه «۲» مفهوم شهادت طلبی را می‌رسانند، اما گزینه «۳» دربردارنده این مفاهیم نیست.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳۵ و ۱۳۶)

۹۱- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)
مفهوم بیت گزینه «۱» همراه نشدن موخدان است، اما عبارت سؤال و سه بیت دیگر، به بی‌ارزش شدن ماسوی الله در راه توحید الهی اشاره دارند.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳۸)

۹۲- (فائزه یغفری)
همه گزینه‌ها به جز بیت گزینه «۱» ضعیف و ناتوان بودن عقل را نشان می‌دهند، اما بیت گزینه «۱» به این معناست که عقل مرا آتش می‌خانه از بین برد و مفهوم تحقیر از آن دریافت نمی‌شود.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۴۰)

۹۳- (بهجت فروزانفر)
ترکیب «خودم را به عنوان او دم چک گرفتم» کنایی است اما به عقل کسی اعتقاد داشتن کنایه نیست.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: معنی کنایی ترکیبات: اذیت کردن، مشکل ایجاد شدن.
گزینه «۲»: معنی کنایی ترکیبات: از الامه کار ناگزیر کردن، در رودریایی قرار دادن.
گزینه «۳»: معنی کنایی ترکیبات: لزوم حرف زدن برای انسان، خرج داشتن
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۲۸)

۹۴- (فائزه یغفری)
بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۱» با هم تناسب معنایی دارند و اهمیت محبت را در زندگی بیان می‌کنند. این مفهوم از ابیات گزینه‌های دیگر دریافت نمی‌شود.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳۱)

۹۵- (رویا رهمانی)
شاعر در بیت گزینه «۴» می‌گوید: «با دستان ما بر گستره صحرا سفره‌ای گسترده و دستان علم‌دار خدا (حضرت ابوالفضل) را قطع کردند» (ما شریک جرم ستمگرانیم).
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۴)

۹۶- (سیریمال طباطبایی نژاد)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات سایر گزینه‌ها این است که وجود انسان حجاب است و به بیان ساده‌تر، باید وابستگی‌ها و تعلقات خود را ترک کند، اما مفهوم بیت گزینه «۲» رازداری می‌باشد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۵۶)

۹۷- (مینا توکلی نژاد)
ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به این مفهوم اشاره دارند که عشق را نمی‌توان مکتوب کرد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶۳)

۸۳- (معرفی حسینی)
از نمونه‌های نثر متکلف این سبک، می‌توان به دره نادره و جهانگشای نادری از میرزا مهدی خان استرآبادی و گیتی‌گشا اثر صادق نامی که سست و کم‌مایه است، اشاره کرد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۸۴- (سیریمال طباطبایی نژاد)
بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به این مفهوم اشاره دارند که در هر ذره‌ای از پدیده‌های هستی عظمت پروردگار جهان پنهان است، اما در بیت گزینه «۲» به این مفهوم اشاره نشده است.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۰۸)

۸۵- (رویا رهمانی)
ابیات گزینه «۲» با هم تناسب مفهومی ندارند:

مفهوم بیت اول: هر کسی که عاشق واقعی باشد، از مسجد و دیر و کعبه روی گردان خواهد شد و فقط و فقط به معشوق واقعی نظر خواهد داشت. (توجه صرف به معشوق واقعی و بی‌توجهی به هر آن چه غیر از معشوق است).
مفهوم بیت دوم: شاعر به امید این که او را در کوی معشوق به خاک بسپارند، در کوی معشوق جان می‌سپارد. (اشتقاق فراوان عاشق برای رسیدن به معشوق)
تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم ابیات گزینه «۱»: جهان و هر آن چه در آن است، نشان‌دهنده خداوند است.
مفهوم ابیات گزینه «۳»: توجه صرف به معشوق واقعی و بی‌توجهی به هر آن چه غیر از معشوق است.
مفهوم ابیات گزینه «۴»: حضور همیشگی و غایب نبودن معشوق
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۸۶- (رویا رهمانی)
در ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» شاعر صحنه‌ای را توصیف می‌کند که گریه فراوان وی سبب می‌شود که خاک بدل به گل شود و ناقه (شتر) را زمین گیر کند و مانع حرکت آن شود. در بیت گزینه «۱»، صحنه به سرعت گذشته ناقه‌ای که کجاوه لیلی را حمل می‌کرده، به تصویر کشیده شده است.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۱۴)

۸۷- (رضا یان‌نارکونه شهری)
بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به شدت اشک عاشق از دوری و هجران معشوق اشاره دارند، ولی بیت گزینه «۳» به مذمت چشمان فرد عبرت نگرفته از دنیای فانی می‌پردازد.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۱۳)

۸۸- (سیریمال طباطبایی نژاد)
در سه بیت «ج - ه - و» عاشق سراپا محو تماشای یار است؛ چنان که در مصراع دوم بیت صورت سؤال دیده می‌شود.

تشریح ابیات دیگر:
بیت «الف»: عاشقان واقعی از این دیار رفته‌اند.
بیت «ب»: شاعر در کار عشق ناشکیبا و بی‌قرار است.
بیت «د»: نگاه است که سخن می‌گوید نه زبان.
(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۱۱۵)

۱۰۷- (سید ممدعلی مرتضوی)
حرکت گذاری درست عبارت، این چنین است: «حِينَمَا نَشْكُرُ الْأَمَّ لِإِرشَادَاتِهَا نَقُولُ يَهْدُوهُ؛ لَا شُكْرَ عَلَى الْوَأَجِبِ!»
(عربی سال چهارم، حرکت‌گذاری، صفحه ۶۶)

۱۰۸- (قارچ از کشور ۹۱)
حرکت گذاری درست همه عبارت چنین است:
«كُنْتُ أَنْظُرُ إِلَى مَعَالِمِ أُثْرِيَّةٍ وَ هِيَ مِنْ أَفْضَلِ الْمَعَالِمِ الْأَثْرِيَّةِ فِي الْعَالَمِ.»
«كُنْتُ»: من الأفعال الناقصة، ماضٍ للمتكلم وحده / «أَنْظُرُ»: فعل مضارع، للمتكلم وحده / «مَعَالِمِ»: مجرور بحرف الجرّ بالإعراب الفرعي بالفتحة، جمع التّكسير، ممنوع من الصرف / «أُثْرِيَّةٍ»: نعت لـ«معالِم» و مجرور بالتبعية / «أَفْضَلُ»: مجرور بحرف الجرّ بالإعراب الأصليّ (غير منصرف است، ولی چون مضاف واقع شده می‌تواند حرکت کسره را بپذیرد.) / «المَعَالِمِ»: مضاف‌إلیه و مجرور بالإعراب الأصليّ / «العالمِ»: مجرور بحرف الجرّ
(عربی سال چهارم، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۱۰۹- (هسین رضایی)
«یفید»: از ریشه «فید» معتل أجوف از باب «إفعال» و فاعل آن ضمیر مستتر «هو» و جمله فعلیه، خبر «لا»ی نفی جنس و محلاً مرفوع است. اسم «لا»ی نفی جنس، مبنی بر فتح است و با وجود نداشتن تنوین، نکره است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
در گزینه «۱»: «معرفة» / در گزینه «۳»: «ممنوع من الصرف» / در گزینه «۴»: «بالإعراب الفرعي»، نادرست هستند.
(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۱۱۰- (ولی‌الله نوروزی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «الأمم» منصرف است.
گزینه «۲»: «یجتنبوا» از باب «إفتعال» است.
گزینه «۴»: «لایفکروا» ثلاثی مزید از باب «تفعیل» و صحیح و سالم از ریشه «فکر» است.
(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۱۱۱- (هسین رضایی)
«إغراء»: تشویق مخاطب به کار پسندیده است و به همین جهت، از واژه خوب و مثبت استفاده می‌شود که در گزینه «۳» وجود دارد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
در سایر گزینه‌ها «تذیر»: برحذر داشتن از کار ناپسند، وجود دارد و از واژه‌های با بار معنایی منفی استفاده شده است.
(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۵۳)

۱۱۲- (هسین رضایی)
در این گزینه بیش‌ترین تعداد از نواسخ (۳ مورد) وجود دارد: «إِنْ، «لا»ی نفی جنس و مادامت»
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: دو مورد: «إِنْ و كان» / گزینه «۳»: دو مورد: «لَيْسَ و أَنْ» / گزینه «۴»: دو مورد: «ليت و لعل»
(عربی سال چهارم، انواع جملات، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۱۳- (هسین رضایی)
«نفعاً» از یک نسبت (مبتدا و خبر) ماقبل خود رفع ابهام می‌کند و تمییز نسبت است. تمییز نسبت، اصل دارد (اصل آن، فاعل، مفعول یا مبتداست.) در حالی که تمییز مفرد، اصل ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: «کتاباً» از عدد «عشرین» رفع ابهام می‌کند و تمییز مفرد است.
گزینه «۳»: «قماشاً» از «متر» رفع ابهام می‌کند و تمییز مفرد است.
گزینه «۴»: «کتاباً» از کلمه پرسشی «کم» رفع ابهام می‌کند و تمییز مفرد است.
(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۹۸- (نسرین حق پرست)
متن عبارات «الف» و «ب» طبق کتاب درسی به ترتیب منتسب به «دیدرو» و «توفیل گوته» هستند. با توجه به این که نقد اجتماعی عبارت است از نشان دادن ارتباط ادبیات با جامعه و تأثیر متقابل جامعه و ادبیات بر هم و این که متن عبارت «ج» نیز لزوم منفعل و بی‌طرفانه‌نبودن نویسنده به اجتماع و وضع بشری را بیان می‌کند، این عبارت باید منتسب به نقد اجتماعی «ژان پل سارتر» باشد که برای ادبیات نوعی مسئولیت و تعهد اجتماعی قائل شده است.
(ادبیات فارسی سال چهارم، نقد ادبی، ترکیبی)

۹۹- (کنکور سراسری ۸۰)
یک جریان فکری و فلسفی باعث شد که ادبیات از دیدگاه علم روان‌شناسی مورد توجه قرار گیرد و آن تأثیر نظریه‌های کسانی مانند «فروید»، «یونگ» و «آدلر» بود.
(ادبیات فارسی سال چهارم، نقد ادبی، صفحه‌های ۱۸۳ و ۱۸۴)

۱۰۰- **گزینه**
عبارات آورده شده در صورت سؤال نشان‌دهنده استفاده از لغات عربی و اصطلاحات دینی در نثر قابوس‌نامه است که ضرورتاً آمده‌اند.
(ادبیات فارسی سال چهارم، نقد ادبی، صفحه ۱۹۲)

عربی سال چهارم

۱۰۱- (مبید همایی)
«كان ... یؤتسون»: پایه‌ریزی می‌کردند، تأسیس می‌کردند / «علی ید رجال»: به دست مردانی / «ضحوا بأنفسهم و أموالهم»: جان‌ها و مال‌هایشان را فدا کردند، از جان‌ها و اموال خود گذشتند / «یمیلون»: تمایل پیدا می‌کنند / «التعمیم»: نعمت، رفاه / «یفقدون»: از دست می‌دهند.
(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۰۲- (ممدصالح مهنی)
«لیجتهد»: باید کوشش نمایند / «شیابنا المسلمون»: جوانان مسلمان ما / «فی قطع إتصالات التبعية بالأجانب»: در بریدن پیوندهای وابستگی به بیگانگان
(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۰۳- (مهری ولادتی)
«مما بزید»: از چیزهایی که می‌افزاید / «جد الإنسان و مئابته»: تلاش انسان و استقامت او / «رغبة»: تمایل / «فی أن یصبح أحسن مما كان»: در این که از آن چه که بوده، بهتر شود.
(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۰۴- (کنکور سراسری ۹۳)
ترجمه درست این عبارت:
«نزدیک است که کارگر، جامعه را به خود کفایی برساند!»
(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۰۵- (ممدصالح مهنی)
«هرگاه»: إذا / «نایمیدی بر توانت چیرگی یابد»: تسلط البأس علی قوتک / «هم چون ... تسلیم می‌شوی»: تستسلم إستسلام / «بیچاره‌ای فرومایه»: عاجز دلیل
نکته: دقت کنید که پس از «إذا» (که یک ادات شرط است)، چه فعل ماضی باشد چه مضارع، معادل مضارع التزامی در فارسی است.
(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۰۶- (ولی‌الله نوروزی)
در گزینه «۲»، فعل «كانت تخاف» به معنای «می‌ترسید» می‌باشد و در ضمن کلمه «علیه» به معنای «قوتی» است و در گزینه «۳»، علاوه‌بر سایر اشکالات، فعل «أن یضربها» به صورت مستقبل ذکر نشده است و در گزینه «۴»، کلمه‌های «الأب» بدون ضمیر «ها» و «علیه» نادرست هستند.
(عربی سال چهارم، تعریب، صفحه ۴۲)

۱۱۴-

(ولی الله نوروزی)

کلمه «شکراً» به عنوان مفعول مطلق برای فعل محذوف می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های ۱ و ۴: کلمه «الشکر» به همراه «ال» ذکر شده است که مفعول مطلق به هیچ وجه به همراه «ال» ذکر نمی‌شود.
گزینه ۲: کلمه «شکر» نقش مفعول به را دارد.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۵۳)

۱۱۵-

(فارج از کشور ۹۰)

«مؤمن» یک اسم معرب است، ولی هر اسم معربی در دو حالت، مبنی می‌شود (یعنی بنای عارضی می‌گیرد):

۱) اسم «لا»ی نفی جنس واقع شود؛ که مبنی بر فتح است.

۲) منادای نکره مقصوده واقع شود؛ که مبنی بر ضم است.

در این گزینه، «مؤمن» منادای نکره مقصوده، مبنی بر ضم و محلاً منصوب است.

توضیح نکته درسی:

گاهی حرف ندای «یا» از جمله حذف می‌شود؛ در این صورت، اگر پس از اسم اول جمله، فعل امر یا فعل نهی یا ضمیر مخاطب بیاید؛ اسم ابتدای جمله، عموماً منادا است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «المؤمن» مفعول به و منصوب است.

گزینه ۳: «المؤمن» نعت و مرفوع به تبعیت از لفظ «أی» است.

گزینه ۴: «مؤمن» خبر و مرفوع با اعراب اصلی است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۷۰)

۱۱۶-

(کنکور سراسری ۹۲)

در این گزینه، «رغبه» مصدر قلبی است که دلیل انجام شدن فعل جمله را بیان می‌کند؛ پس مفعول له و منصوب است. ترجمه عبارت: «انسان، سختی را تحمل می‌کند، به خاطر تمایل به راحتی.»

در دیگر گزینه‌ها مفعول له وجود ندارد.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۵۴)

۱۱۷-

(سیرمهر علی مرتضوی)

«ما» کافه که به «ان» می‌چسبد، حرف است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ما موصولی» اسم است، نه حرف.

گزینه ۲: «ما موصولی» اسم است، نه حرف.

گزینه ۴: «ما شرطی» اسم است، نه حرف.

(عربی سال چهارم، انواع حملات، صفحه ۳۵)

۱۱۸-

(کتاب آبی)

«تَحْتُ» مضارع منصوب بـ «لن» و للمخاطب است که در این صیغه همیشه ادغام صورت می‌گیرد و فک آن جایز نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «حَضُّ» فعل أمر للمخاطب است که با فک ادغام «أحضض» نیز صحیح است.

گزینه ۳: «يَجِبُ» مضارع للغانب است که در جواب طلب آمده و مجزوم شده است. این فعل با فک ادغام «يَجِبُ» نیز صحیح است.

گزینه ۴: «تَجِبُ» مضارع مجزوم (فعل نهی) با فک ادغام «تَجِبُ» نیز صحیح است.

(عربی سال چهارم، مضاعف و هموز، صفحه ۷۷)

۱۱۹-

(هسین رضایی)

این جمله مثبت است، بنابراین مستثنی، مفرغ نیست. «یومین» مستثنی و منصوب با اعراب فرعی «باء» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: مستثنی از نوع مفرغ است، بنابراین «العقل» مرفوع به اعراب فاعل است. (العقل)

گزینه ۲: مستثنی با وجود منفی بودن جمله مفرغ نیست، پس با اعراب نصب صحیح است. (سعیده)

گزینه ۳: «ودیعه» مستثنای مفرغ و منصوب به اعراب خبر «لیس» است. (ودیعه)

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۷۰)

۱۲۰-

(اسماعیل یونس‌پور)

جمله فعلیه «قد عَلَّمَنَا» جمله حالیه و محلاً منصوب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «واو» حرف عطف است و جمله حالیه ندارد.

گزینه ۳: «واو» حرف قسم (حرف جر) است و جمله حالیه ندارد.

گزینه ۴: «خائفین» حال مفرد و «مذعورین» معطوف به آن است.

(عربی سال چهارم، منصوبات، صفحه ۶۱)

تاریخ‌شناسی

۱۲۱-

(مینا توکلی نژاد)

شهر آشوب در ادب فارسی سابقه‌ای طولانی دارد.

نخستین شهر آشوب‌ها را مسعود سعد سلمان در زندان در وصف لاهور سرود.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۰۴)

۱۲۲-

(کنکور سراسری ۹۰)

در میان انبوه قصاید مدحیه سبک خراسانی، قصایدی وجود دارد که بهترین سند در شرح اوضاع اجتماعی روزگار است. تاخت‌وتاز صحرائشیمان در شهرهای خراسان و آشفتگی وضع مردم در بعضی از منابع تاریخی چون راح‌الصدر و آیه‌السرور راوندی آمده است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۰۱)

۱۲۳-

(هیبه مصبی)

بعضی قالب‌ها مثل غزل در بیشتر دوره‌های شعر فارسی، برای بیان احساسات شاعر مورد استفاده قرار می‌گرفته و کاملاً شخصی بوده است، ولی همین قالب‌ها هم در دوره‌هایی از مفاهیم سیاسی و اجتماعی خالی نیست.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۰۰)

۱۲۴-

(فاطمه میرناصری)

سفرنامه‌های مأموران سیاسی، علاوه بر اطلاعات اقتصادی و اجتماعی، منابع خوبی برای آگاهی از روابط سیاسی دولت‌ها به‌شمار می‌روند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۲)

۱۲۵-

(بهناز آرون)

معمولاً سفر برای انسان‌ها با تغییر و تحولات فکری و روحی همراه است. به همین دلیل قرآن کریم انسان‌ها را به گشت‌وگذار و دقت در آنچه بر مردمان سایر سرزمین‌ها گذشته است دعوت می‌کند. سفرنامه‌ها یکی از مهم‌ترین منابع به‌دست آوردن آگاهی درباره وضع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی به‌شمار می‌روند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۱۷)

۱۲۶-

(هیبه مصبی)

اوزن فلاندن سفرنامه‌نویسی بود که در دوره قاجار به ایران آمد.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۱)

۱۲۷-

(آرزو میرزایی)

اقدام برای تدوین زندگی‌نامه و خاطرات اشخاص سرشناس: درخواست مؤسسات و نهادها

نوشتن زندگی‌نامه در زندان: گذران اوقات

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

(آزمین معمار)

۱۳۸-

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در تاریخ‌نویسی جدید ایران، سعی در به‌کارگیری روش «علمی» در پژوهش است.

گزینه «۲»: در دوران کنونی، تاریخ به‌صورت یک رشته «مستقل» علمی مطرح گشته است.

گزینه «۳»: در تاریخ‌نویسی، مهم‌ترین اصل، همه‌جانبه‌نگریستن مورخ به گذشته است. (تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۶۰)

(آزمین معمار)

۱۳۹-

مسأله گسترش ارتباطات و پیوستگی میان ساکنان کره زمین همه ساخته و پرداخته‌عامل «مقتضیات تکنولوژی» و تأسیس سازمان‌هایی چون پست جهانی و غیره تا حدود زیادی به دلیل «توسعه و پیشرفت تکنولوژی» بود.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۶۸)

(فارج از کشور، ۹۲)

۱۴۰-

برای نخستین بار در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان، مورخ ایرانی به‌طور گسترده به زندگی مردم و تکاپوهای آنان توجه کرده است. از این پس شیوه سنتی و شیوه نو در تاریخ‌نویسی، پا به پای هم پیش رفتند.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۵۹)

جغرافیای سال چهارم

(فخرشار رودباری)

۱۴۱-

انواع مدل‌ها	کاربرد مدل‌ها
شبییه‌سازی	میز شن و تونل یاد
شبییه‌سازی	مدل رایانه‌ای منظومه شمسی
فیزیکی	انواع ماکت‌ها و مولاژها
مفهومی یا استنتاجی	فون‌تونن

(جغرافیای سال چهارم، مدل‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

(رویا رحمانی)

۱۴۲-

آمایش سرزمین در اروپا در چهار سطح صورت می‌گیرد:

۱- در سطح محلی (آمایش توان‌های محلی)

۲- در سطح منطقه‌ای (آمایش توان‌های منطقه مانند یک منطقه ساحلی)

۳- در سطح ملی (آمایش توان‌های ملی مانند کشاورزی و صنعت)

۴- در سطح قاره‌ای (هماهنگی موضوعات آمایشی کشورهای مختلف)

(جغرافیای سال چهارم، جغرافیا و آمایش سرزمین، صفحه ۱۱۶)

(آزاده میرزایی)

۱۴۳-

ارسال، دریافت و ثبت اطلاعات فیزیکی و شیمیایی از پدیده‌های مختلف زمین از فاصله دور را «سنجش از دور» می‌گویند.

«موج‌های فروسرخ»، تشعشعات حرارتی هستند که دیده نمی‌شوند ولی از اجسام بازتاب می‌کنند.

(جغرافیای سال چهارم، سنجش از دور، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(فارج از کشور، ۹۳)

۱۴۴-

یکی از کاربردهای سنجش از دور، ارزیابی و برآورد خسارت‌های وارده بر اثر مخاطرات طبیعی مانند زلزله، از طریق مقایسه تصاویر مربوط به زمان‌های مختلف است.

(جغرافیای سال چهارم، سنجش از دور، صفحه ۸۸)

(آزاده میرزایی)

۱۲۸-

راولینسون و دیولافوا از جمله اروپاییانی بودند که در دوران معاصر به ایران و عراق سفر نمودند و بر روی آثار باستانی این کشورها به تحقیق پرداختند. (سفرهای اکتشافی) (تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۰)

(صبیه مهبی)

۱۲۹-

زندگی‌نامه‌ای که توسط نویسندگان دیگر نوشته می‌شود، سیره و رجال و قیامت (درگذشتگان) خوانده می‌شود.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۶)

(آفرین سایبری)

۱۳۰-

هیأت‌های سیاسی که به هر کشور می‌رفتند، وظیفه داشتند از اوضاع اقتصادی و سیاسی مربوط به دربار، پایتخت و ... گزارش‌هایی تهیه کرده، در اختیار دولت خویش قرار دهند. به این‌گونه نوشته‌ها سفرنامه گویند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۲۱)

(علی‌محمد کرمی)

۱۳۱-

اسناد مربوط به تأسیس مدارس، دانشگاه‌ها، اعزام دانشجویان به خارج از کشور و امتیازنامه انتشار نشریات، اسناد فرهنگی هستند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۳۸)

(صبیه مهبی)

۱۳۲-

اسنادی که اکنون در دسترس محققان قرار دارد و در مراکز اسناد نگه‌داری می‌شود، از دوره ایلخانیان، تیموریان و آق‌قویونلوها به بعد باقی‌مانده است.

بیشترین اسناد باقی‌مانده از سلسله‌های حاکم بر ایران مربوط به دوران پهلوی است. (تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۳۷)

(فارج از کشور، ۹۳)

۱۳۳-

در اثر پیشرفت‌های تمدنی و فرهنگی قرون اخیر، منابع دیگری به وجود آمده‌اند که امروزه به مورخان برای شناخت بهتر این قرون کمک می‌کنند. یکی از این منابع، نشریات یا روزنامه‌ها و مجلات است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۱۶)

(صبیه مهبی)

۱۳۴-

معمولاً سندی مطالب نشریات بیش از هر رسانه دیگری است. زیرا این مطالب ثبت شده و مکتوب‌اند و نگرش‌ها و دیدگاه‌های متنوع‌تری را شامل می‌شوند. (تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۱۱۶)

(کنکور سراسری ۹۳)

۱۳۵-

تفاوت در سطح تمدن ملت‌ها، به هیچ‌وجه ناقض برابری انسانی نیست. تفاوت تا آن‌جا که باعث تحرک و تلاش گردد، مفید است اما وقتی که موجب تبعیض و سلطه‌جویی شود، همکاری انسانی و صلح و سازندگی را به جنگ و جدال تبدیل می‌کند.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۶۵)

(کنکور سراسری ۹۲)

۱۳۶-

در دوران حاکمیت سلسله‌های ترک‌نژاد بر ایران، زبان فارسی مبنای تاریخ‌نویسی مورخان شد که رویدادهای مربوط به سرگذشت فرمانروایان ترک و یا رویدادهای یک شهر یا ولایت را ثبت می‌کردند.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۵۸)

(صبیه مهبی)

۱۳۷-

بخش عمده‌ای از آگاهی‌های کنونی ما درباره دوران باستانی ایران، برگرفته از آثار مورخان یونانی و رومی است.

(تاریخ‌شناسی، سیر تکوینی تاریخ‌نگاری، صفحه ۱۵۷)

(آزاده میرزایی)

۱۵۳-

تشریح گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: مرحله ۲ - مرحله ۴
گزینه «۲»: مرحله ۱ - مرحله ۵
گزینه «۳»: مرحله ۳ - مرحله ۳
گزینه «۴»: مرحله ۳ - مرحله‌های ۱ و ۴

(مقراقیای سال چهارم، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، صفحه ۹۲)

(فاطمه سفایی)

۱۵۴-

وقتی امواج نور خورشید به اشیاء (آب‌ها، جنگل‌ها و...) می‌تابد، انرژی مشخصی بازتاب می‌شود؛ اما هر پدیده با شدت و ضعف خاصی، نور خورشید را منعکس می‌کند. در شکل داده‌شده، شماره ۱، «گیاه»، شماره ۲، «آب رودخانه صاف» و شماره ۳، «پوشش خاک سطحی» را نشان می‌دهد.

(مقراقیای سال چهارم، سنس از دور، صفحه ۸۰)

(آزاده میرزایی)

۱۵۵-

لایه‌بندی (طبقه‌بندی) داده‌های مختلف مطابق با اهداف کاربران، مربوط به مرحله پردازش در یک سیستم اطلاعات جغرافیایی است.

(مقراقیای سال چهارم، سنس از دور، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸ و ۹۴)

(فاطمه سفایی)

۱۵۶-

مدیریت محیط‌زیست بهترین شیوه برای جلوگیری از تخریب محیط‌زیست است. هدف مدیریت جغرافیایی محیط‌زیست، حفاظت و بهره‌برداری از منابع طبیعی، بدون برهم‌زدن تعادل محیط، جهت بهبود زندگی انسان‌هاست.

(مقراقیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

(فاطمه سفایی)

۱۵۷-

امروزه برای برنامه‌ریزی‌های گوناگون مانند برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای، ناحیه‌ای، شهری، روستایی و... از جمله مکان‌یابی کارخانه‌ها، شهرها و شهرک‌های صنعتی یا شناسایی خطرهای محیطی از نتایج حاصل از سیستم اطلاعات جغرافیایی استفاده می‌کنند.

(مقراقیای سال چهارم، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، صفحه ۹۶)

(مهم‌علی فطیمی باگی)

۱۵۸-

اکسترانت یک شبکه خصوصی است که بیش از یک سازمان را به هم ارتباط می‌دهد؛ مانند یک شبکه بین بانکی. اکسترانت، از شیوه‌های آفلاین در پژوهش فناوری رایانه‌ای است.

(مقراقیای سال چهارم، کاربرد رایانه در جغرافیا، صفحه ۶۷)

(فاطمه سفایی)

۱۵۹-

اصولاً میدان عمل جغرافیای کاربردی، مسائل مهم مکان‌ها و نواحی جغرافیایی است.

(مقراقیای سال چهارم، نقش جغرافیا در مدیریت محیط، صفحه ۱۱۱)

(پهروز یحیی)

۱۶۰-

برای آمایش توان‌های یک منطقه ابتدا نقشه قابلیت‌های آن منطقه را تهیه می‌کنند و در مرحله تهیه برنامه‌های توسعه و آینده‌نگری، هماهنگی ارگان‌ها و نهادها با پروژه‌ها و طرح‌های آمایشی بسیار اهمیت دارد.

(مقراقیای سال چهارم، جغرافیا و آمایش سرزمین، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

(فارج ازکشور ۹۳)

۱۴۵-

در مرحله سوم چرخه کار در یک سیستم اطلاعات جغرافیایی، داده‌ها بر اساس خواست‌ها و نیازهای کاربران و برنامه‌ریزان محیطی، در رایانه تجزیه و تحلیل می‌شوند.

(مقراقیای سال چهارم، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، صفحه ۹۰)

(آزاده میرزایی)

۱۴۶-

نرم‌افزار Surfer امکان طراحی و ترسیم وضعیت توپوگرافی سطح زمین را فراهم می‌آورد که با دانستن پارامتر طول و عرض جغرافیایی و ارتفاع نقاط، می‌توان منحنی میزان منطقه را به آسانی ترسیم کرد.

نرم‌افزار Pc globe در دسته نرم‌افزارهای شناخت منظومه شمسی و سیارات قرار می‌گیرد.

(مقراقیای سال چهارم، کاربرد رایانه در جغرافیا، صفحه‌های ۷۱ و ۷۳)

(آزاده میرزایی)

۱۴۷-

گزینه «۳» از ویژگی‌های سیستم سنجنده غیرفعال است.

(مقراقیای سال چهارم، سنس از دور، صفحه ۷۹)

(آزاده میرزایی)

۱۴۸-

گردش کار در یک سیستم اطلاعات جغرافیایی:

جمع‌آوری داده‌ها ← ورود داده‌ها ← پردازش و تجزیه و تحلیل داده‌ها ← ارائه اطلاعات برای تصمیم‌گیری ← انجام کار

(مقراقیای سال چهارم، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، صفحه ۹۱)

(صبیه مهبی)

۱۴۹-

در مرحله ورود داده‌های مختلف، منابعی مثل نقشه، عکس، تصویر ماهواره‌ای، جداول، مختصات جغرافیایی و گزارش‌های میدانی وارد رایانه می‌شوند. این داده‌ها از طریق رقومی کردن یا اسکن به سیستم راه می‌یابند.

(مقراقیای سال چهارم، سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، صفحه ۹۲ و ۹۳)

(شیوا شریف‌زاد)

۱۵۰-

در جغرافیا مشاهده مستقیم پدیده‌ها اهمیت بسیاری دارد؛ زیرا انسان‌ها در محیط واقعی همه پدیده‌ها و اجزای آن را در مقیاس اصلی خود، به صورت ترکیبی می‌بینند و ارتباط آن‌ها را با سایر اجزا درک می‌کنند.

(مقراقیای سال چهارم، مدل‌های جغرافیایی، صفحه ۱۱)

(پوناژ آرون)

۱۵۱-

آمایش سرزمین برنامه‌ای است که به تنظیم رابطه انسان و فضا و فعالیت‌هایش به منظور بهره‌برداری منطقی از همه امکانات از جهت تعادل منطقه‌ای، بهبود وضعیت مادی و معنوی انسان و حفاظت از محیط‌زیست می‌پردازد. این برنامه، بر اساس ارزش‌های اعتقادی و فرهنگی با ابزار علم و تجربه در طول زمان شکل می‌گیرد.

(مقراقیای سال چهارم، جغرافیا و آمایش سرزمین، صفحه ۱۱۳)

(زهرا دامیار)

۱۵۲-

در اوایل برنامه‌های عمرانی پنجم و هم‌زمان با افزایش بهای نفت، ضرورت برنامه‌ریزی‌ها آشکار شد. احساس لزوم سامان‌دهی فضایی مربوط به برنامه‌های عمرانی ششم در مرحله سوم است.

(مقراقیای سال چهارم، جغرافیا و آمایش سرزمین، صفحه ۱۱۷)

علوم اجتماعی

۱۶۱-

(الله فطری)
نخستین بیدارگران اسلامی به غرب رویکرد اعتراض‌آمیز داشتند. دولت‌های استعمارگر غربی با کمک منورالفکران غرب‌زده از موفقیت حرکت‌ها و جنبش‌هایی که توسط نخستین بیدارگران اسلامی در حال شکل‌گیری بود، جلوگیری کردند. جمال عبدالناصر در مصر با کمک نهرود در هند و تیتو در یوگسلاوی به تشکیل کشورهای غیرمتعهد اقدام کرد.

(علوم اجتماعی، پیمان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۲ و ۱۱۴)

۱۶۲-

(آزیتا بیدقی)
یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود می‌تواند به فروپاشی نظام سیاسی منجر شود.

در جنگ جهانی دوم برای اولین بار بمب اتم به کار گرفته شد.
مراد از جهان اول، کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است و منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار گرفته‌اند.
اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را نسبت به کشورهای غنی و فقیر، کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین این دو دسته کشور را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز نظر دارند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های پوهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۹۱ تا ۹۴)

۱۶۳-

(آزیتا بیدقی)
عبارت اول ← تداوم جنگ سرد
عبارت دوم ← مشکلات جوامع سوسیالیستی
عبارت سوم ← وقوع جنگ‌های جهانی
عبارت چهارم ← حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی

(علوم اجتماعی، پالاش‌های پوهانی، صفحه‌های ۸۱، ۸۴، ۸۸ و ۸۹)

۱۶۴-

(آزیتا بیدقی)
در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن این که علم حسی و تجربی نیازمند برخی معرفت‌های غیرحسی و غیرتجربی است استقلال معرفت تجربی از دیگر معرفت‌ها مخدوش شد.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های پوهانی، صفحه ۱۱۰)

۱۶۵-

(آزیتا بیدقی)
عبارت اول ← جست‌وجوی سنت‌های قدسی توسط نخبگان
عبارت دوم ← مدیریت جبهه‌بندی‌های درونی
عبارت سوم ← نفی رابطه دین و دنیا

(علوم اجتماعی، پالاش‌های پوهانی، صفحه‌های ۷۶، ۹۳ و ۱۰۳)

۱۶۶-

(آزیتا بیدقی)
لیبرالیسم متقدم، موانع ارزشی و هنجارهای نظام اخلاقی پیشین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت و هر نوع مداخله دولت را منع کرد. سرمایه‌داران نیز آزادانه به استثمار و بهره‌کشی از بردگان جدیدی پرداختند که به حسب ظاهر از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های پوهانی، صفحه ۷۹)

۱۶۷-

(آزیتا بیدقی)
نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت‌های کشورهای غیرغربی، توجیه می‌کرد. از دیدگاه کنت، جنگ نمی‌تواند در فرهنگ و جامعه جدید غربی، ریشه داشته باشد و وقوع آن در این جوامع، عارضی است.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های پوهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۹۰)

۱۶۸-

(آزیتا بیدقی)
در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن این که علم حسی و تجربی نیازمند برخی معرفت‌های غیرحسی و غیرتجربی است، استقلال معرفت تجربی از دیگر معرفت‌ها مخدوش شد و به دنبال آن، پرسش از مبانی غیرتجربی علم مدرن و مبانی رقیب آن شکل گرفت. امکان استفاده از مبادی مختلف نشان داد که علوم حسی و تجربی با استفاده از مبادی گوناگون، می‌توانند صورت‌های متفاوتی داشته باشند. در نتیجه، علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست. بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد. پرسش از مبانی علوم تجربی غربی، در حقیقت پرسش از بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب و پرسش از لایه‌های عمیق این فرهنگ بود و با این پرسش، بحران معرفتی - علمی در دو بُعد ظاهر شد.

(علوم اجتماعی، پالاش‌های پوهانی، صفحه ۱۰۰)

۱۶۹-

(کنگور سراسری ۹۳)
انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ میلادی با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به‌وجود آمده بودند.

انقلاب اسلامی ایران، از متن آرمان‌های معنوی و توحیدی جهان اسلام برای حفظ هویت اسلامی و برای تأمین حقوق از دست‌رفته امت اسلامی شکل می‌گرفت.

انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه، انقلابی بود که با خصلت سکولار و دنیوی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روشنگری مدرن عمل می‌کرد.

(علوم اجتماعی، پیمان اسلام، صفحه ۱۲۷)

۱۷۰-

تشریح موارد نادرست:

انقلاب‌های آزادی‌بخش در قرن بیستم اغلب در رویارویی با بلوک غرب شکل می‌گرفتند.

انقلاب اسلامی ایران منجر به یک قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی شد.

انقلاب اسلامی با حرکت یک حزب یا گروهی خاص آغاز نشد.

(علوم اجتماعی، پیمان اسلام، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۱۷۱-

(ارغوان عبدالملکی)
مقاومت انقلاب ایران در دهه نخست، موقعیت بلوک شرق را به عنوان قطب رقیب بلوک غرب متزلزل ساخت و موقعیت تاریخی جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد. کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند و نظریه پایان تاریخ فوکویاما، همین معنا را القا می‌کرد. اما موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن بر نظریه فوق، خط بطلان کشید. اذعان و اعتراف به حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام از سوی برخی از دیگر نظریه‌پردازان غربی، با عنوان جنگ تمدن‌ها مطرح شد. این نظریه ضمن اعتراف به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی، اولاً با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت، ثانیاً با طرح جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی نتیجه ورود مجدد دیگر فرهنگ‌ها به عرصه زندگی بشر، معرفی می‌کرد و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند.

(علوم اجتماعی، پیمان اسلام، صفحه ۱۳۶)

۱۷۲-

(ارغوان عبدالملکی)
دنیای غرب، صرف نظر از بحران‌های معرفتی و معنوی خود، برای تأمین نیازهای اقتصادی و سیاسی ناگزیر از مقابله با حرکت مستقلی است که در جهان اسلام شکل گرفته است و به این منظور فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهد:

- مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم؛ مانند آن‌چه در افغانستان و عراق رخ داده است.

- تصویرسازی خشن و غیر عقلانی از فرهنگ اسلامی از طریق سازمان‌دهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی وهابی.

- تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی برای بدل‌سازی نسبت به انقلاب اسلامی.

(علوم اجتماعی، پیمان اسلام، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

۱۸۰- (فخره‌ار تراز)
- رهاورد حکومت‌شان استبداد استعماری است: منورالفکران غرب‌زده
- گاه اندیشه‌های خود را در پوشش‌های دینی بیان می‌داشتند: روشنفکران
ناسیونالیست و مارکسیست

- آشنایی عمیق با فرهنگ غربی نداشتند: نخستین بیدارگران اسلامی
(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۳ و ۱۱۴)

فلسفه سال چهارم

۱۸۱- (موسی اکبری)
در مقام موجود شدن ممکن اشرف اول موجود می‌شود؛ یعنی فیض وجود
اول به او می‌رسد و بعد از او ممکن دیگر را بهره‌مند خواهد ساخت. (نه
این‌که لزوماً ممکن اشرف وجود بخش باشد).
نکته: منشأ وجود همان نورالأنوار است و همه مراتب وجود از آن صادر می‌شوند.
(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه ۹۴)

۱۸۲- (فخره‌ار علی نزار)
شیخ اشراق در مطارحات می‌گوید:
«... درست همان‌طور که سالک طریق قدسی، یعنی عارفی که فاقد نیروی
تفکر تحلیلی است تنها یک عارف ناقص و غیرکامل است، به همین‌گونه
جست‌وجوگر حقیقت، یعنی فیلسوف، اگر فاقد تجربه مستقیم و بی‌واسطه
اسرار الهی باشد فقط فیلسوفی ناقص و حقیر و کم‌قدر است.»
(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه ۸۸)

۱۸۳- (قارح از کشور ۹۴)
ارباب انواع، طبقه‌ای از انوار قاهر هستند که تدبیر همه امور عالم طبیعت به
عهده ایشان است و آن‌ها یک رشته عرضی انوار هستند که نسبت به هم،
رتبه و درجه یکسانی دارند و جنبه وجودبخشی و علیت ندارند.
(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه ۹۵)

۱۸۴- (موسی اکبری)
صورت علمیه، از آن جهت که از شیء خارجی حکایت دارد، علم حصولی
است و از آن جهت که بی‌هیچ واسطه‌ای خود را به ما نمایان می‌سازد، علم
حضوری است.
(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه ۹۷)

۱۸۵- (قارح از کشور ۹۴)
شناخت ما نسبت به اشیای خارجی همواره از طریق یک صورت ذهنی از
آن‌ها تحقق می‌پذیرد. در این مثال شمع و تصویر آن در آینه هر دو
پدیده‌هایی خارجی‌اند و شناخت ما از آن‌ها با واسطه است؛ یعنی هر کدام از
آن‌ها را از طریق یک صورت ذهنی متفاوت می‌شناسیم اما تصویر شمع در
آینه تقریباً شبیه صورت علمی پدیده در ذهن آدمی است.
(فلسفه سال چهارم، کلمت اشراق، صفحه ۹۸)

۱۸۶- (الله فضری)
سهروردی کسانی را که در جست‌وجوی معرفت هستند، به چهار دسته
تقسیم می‌کند و عرفا را در درجه بالاتری نسبت به مشائون قرار می‌دهد.

۱۷۳- (فاطمه رحیمی)
جمله، منسوب به محمد عبده است و اعتراض روشنفکران چپ به نسل اول
از جهت گریز آنان از بنیان‌های فکری اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود.
(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۳)

۱۷۴- (آزیتا بیدرقی)
فیلسوفان پسامدرن، هنگامی در اصول و مبانی فرهنگ غرب، تردید کردند
که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرده بود.
(علوم اجتماعی، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۱۷۵- (آزیتا بیدرقی)
عبارت اول ← چالش بلوک شرق و غرب
عبارت دوم ← نقد لیبرالیسم متقدم
عبارت سوم ← شعار نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی
(علوم اجتماعی، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۲، ۸۴ و ۸۵)

۱۷۶- (الله فضری)
در ابتدا عالمان شیعی تعامل خود را با دولت قاجار بر مدار مقاومت منفی
سازمان می‌دادند. هنگامی که دولتمردان قاجار به سوی قراردادهای
استعماری قدم برداشتند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر
کرد. جنبش تنباکو نمونه‌ای از این فعالیت‌هاست. تجربه موفق جنبش
تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار برد و این
مسئله به جنبش عدالتخانه منجر شد. با اوج‌گیری این جنبش، منورالفکران
غرب‌زده به آن پیوستند.
(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۸)

۱۷۷- (الله فضری)
جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق، بعد دیگری
از تأثیرات انقلاب اسلامی را در جهان اسلام نشان می‌دهد.
برخی از کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را
به رسمیت می‌شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی‌داشتند.
انقلاب اسلامی ایران، انقلابی نبود که در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های دنیوی
و سکولار این جهان تعریف شده باشد؛ بلکه انقلابی بود که از متن آرمان‌های
معنوی و توحیدی جهان اسلام شکل می‌گرفت. این حقیقت در نخستین
روزهای انقلاب، مورد توجه برخی از دانشمندان علوم اجتماعی قرار گرفت.
(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۲۷، ۱۲۹ و ۱۳۰)

۱۷۸- (فخره‌ار تراز)
نظریات چپ در پاسخ به چالش فقر و غنا و برای حصول عدالت اجتماعی
ایجاد شدند، اما خود منجر به ایجاد طبقه‌ای بر مدار قدرت گشتند.
همچنین، روشنگری از عقلانیتی نوید می‌داد که می‌توانست همه مشکلات
بشر را در چارچوب طبیعت حل کند.
(علوم اجتماعی، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷ و ۸۴)

۱۷۹- (الله فضری)
بسیاری از نخستین بیدارگران اسلامی، اتحاد ملل اسلامی، وحدت امت
اسلامی یا تشکیل قدرت واحد اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می‌کردند
و قومیت‌های مختلف را در متن امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند.
انقلاب اسلامی ایران تنها یک انقلاب سیاسی نبود؛ بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت.
دولت‌های غربی تلاش کردند تا انقلاب‌های کشورهای عربی را بخشی از
فرایند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند ولی به قدرت رسیدن
اسلام‌خواهان در این کشورها نشان داد که این انقلاب‌ها حکایت از شروع
بیداری اسلامی دارد.
(علوم اجتماعی، جهان اسلام، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۳۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فیلسوف اشرافی می‌کوشد هر آن‌چه را که در مقام بحث و نظر و بر پایهٔ براهین محکم عقلی استوار می‌کند، به تجربهٔ درونی دریاورد و به ذات‌افهٔ دل برساند. سهروردی تحقیق فلسفی به شیوهٔ استدلالی محض را بی‌حاصل می‌داند. گزینه «۳»: گاه باشد که امام مثاله در ظاهر مستتولی باشد و گاه به‌طور نهانی، وقتی ریاست واقعی جهان به دست حکیم افتد، زمان وی بس نورانی می‌شود و هر گاه جهان از تدبیر حکیمی الهی تهی ماند، ظلمت و تاریکی سایه می‌افکند. گزینه «۴»: سهروردی سیر و سلوک روحانی را بدون تربیت عقلی و استدلالی، موجب گمراهی قلمداد می‌کند.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات اشراق، صفحهٔ ۸۹)

۱۸۷-

(عاطفه‌ریایه صالحی)
حکمت اشرافی، سلوک قلبی و مجاهدت درونی و تصفیهٔ نفس را برای کشف حقایق لازم می‌داند و آشکار می‌سازد که برهان عقلی برای رسیدن به مقصود کفایت نمی‌کند. گرچه شیخ اشراق همواره بر همراهی عقل و ذوق عرفانی تأکید داشته؛ اما در فلسفهٔ او غلبه با روش «ذوقی و اشرافی» است. (فلسفهٔ سال چهارم، پیرایان‌های فکری عالم اسلام، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۸۸-

(عمید مهرثی)
متکلمان همانند فلاسفهٔ مشاء صرفاً بر استدلال عقلی تکیه می‌کنند اما اصول و مبادی عقلی آن‌ها با اصول و مبادی فلاسفهٔ تفاوت عمده‌ای دارد. عرفا به استدلال و برهان عقلی توجه چندانی ندارند. (فلسفهٔ سال چهارم، پیرایان‌های فکری عالم اسلام، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷)

۱۸۹-

(کنکور سراسری ۹۲)
متکلمان همانند فلاسفهٔ مشاء صرفاً بر استدلال عقلی تکیه می‌کنند اما اصول و مبادی عقلی آن‌ها با اصول و مبادی فلاسفهٔ تفاوت عمده‌ای دارد. (فلسفهٔ سال چهارم، پیرایان‌های فکری عالم اسلام، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۹۰-

(فرهاد علی‌نژاد)
متکلمان عقیده دارند که عقل در خدمت شریعت است و تنها می‌تواند اصول یقینی دین را به مدد استدلال اثبات کند، یعنی وظیفه و توانایی عقل تنها در دفاع از حقانیت دین است. اما ملاصدرا معتقد است عقل و دین حقیقت واحدی هستند و از یک منبع ازلی یعنی ذات احدیت سرچشمه گرفته‌اند. در نتیجه نظر صدرالمتألهین مخالف متکلمان است و او برای عقل توانایی مستقل از دین نیز قائل است. (فلسفهٔ سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۱۹۱-

(الله فطری)
در سفر من‌الخلق الی‌الحق، سالک می‌کوشد تا به ذات حق واصل شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به کمک خود حق به سیر در کمالات او می‌پردازد.

گزینه «۲»: مربوط به سلوک عقلی است، نه عرفانی.

گزینه «۴»: بازگشت سالک به میان خلق به منزلهٔ دور شدن از ذات حق نیست.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۱۹۲-

(قارچ از کشور ۹۳)
متکلمان برای عقل در کنار دین ارزش مستقلی قائل نیستند و معتقدند که عقل در خدمت شریعت است اما صدرالمتألهین معتقد است که عقل و دین حقیقت واحدی هستند که از یک منبع ازلی یعنی ذات احدیت نشأت گرفته‌اند. (فلسفهٔ سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۱۹۳-

(فرهناز قان‌معمری)
طبق نظریهٔ فقر وجودی که از ثمره‌های عالی بحث اصالت وجود است، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و هیچ استقلالی از خود ندارد. (فلسفهٔ سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۹۴-

(الله فطری)
موجود متغیر دارای ضعف مرتبهٔ وجود است و در مرتبهٔ «معینی» از وجود قرار نگرفته است.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحهٔ ۱۲۹)

۱۹۵-

(موسی اکبری)
به کشش وجود جسم مادی (یا همان متغیر) در امتداد زمان، حرکت و تغییر گفته می‌شود. موجود متغیر که با قوه و فعلیت آمیخته است، در امتداد زمان سیر می‌کند و جریان می‌یابد. در واقع وجود آن در طول زمان به فعلیت بیش‌تر می‌رسد و کامل‌تر می‌شود.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

۱۹۶-

(ندرا یاری)
اگر به فرض، اصالت با ماهیت باشد و ماهیت‌ها واقعیت جهان را تشکیل داده باشند، در این صورت سیمای جهان نزد ما شبیه به یک جدول با خانه‌های بی‌شمار خواهد بود.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات متعالیه، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۲)

۱۹۷-

(ندرا یاری)
اصل علیت نزد حکمای اسلامی یک اصل عقلی است، نه تجربی. برای نخستین بار در فلسفهٔ اسلامی، مرحوم علامه طباطبایی در کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم خود، کیفیت پیدایش اصل علیت را در ذهن تبیین نمودند و نشان دادند که علیت یک اصل «غیر تجربی و عقلی» است که ریشه در علم حضوری نفس به خویشتن و معلوم بالذات دارد.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۱۹۸-

(سیرعلیرضا اهدری)
جنبهٔ سیاسی و فقهی شخصیت امام (ره) در نزد همگان بیش‌تر شناخته شده و باعث شده است که به دیگر ابعاد شخصیت ایشان کم‌تر توجه شود، اما واقعیت این است که ابعاد گوناگون علمی و به‌خصوص جنبهٔ فلسفی اندیشهٔ ایشان بسیار درخشان بود.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

۱۹۹-

(قارچ از کشور ۹۳)
علیت رابطه‌ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد. برای مثال، اگر با وزیدن طوفان شاخه‌های درختی خم شود، با حس و تجربه نمی‌توانیم بگوییم که وزش طوفان، علت و سبب خم شدن شاخه‌های درخت است.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات معاصر، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۲۰۰-

(فاطمه شهیمی)
گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» ارتباطی به «وسعت‌نظر» ندارند.

(فلسفهٔ سال چهارم، کلمات معاصر، صفحهٔ ۱۵۰)